

איזון

ג'ניון אס' 20, ספטמבר 2016

ג'ניון ראק השנה תסלי"ו

קבוצת תדמיר

ניהול והפעלה (2006) בע"מ

פרגיות ירושלים בע"מ

מקבוצת תדמיר ניהול והפעלה (2006)

פטם ירושלים בע"מ

מקבוצת תדמיר ניהול והפעלה (2006)

עוף טרי ובריא

משחטת עוף צפת

מקבוצת תדמיר ניהול והפעלה (2006)

תופעת ניקור בתרנגולי הודו - התפתחות, גורמים ופתרונות אפשריים

מוגש ע"י עומר גבאי, מדריך שדה

שלהם לעניין אחר ובכך להפסיק את הניקור. טיפול נוסף מקובל בקרב הרופאים הוטרינריים זה להוסיף מלח למי השתייה. לא ברור לגמרי האם הניקור הוא תופעה התנהגותית בלבד ומה הגורמים המפעילים התנהגות זו. לעיתים לולים סמוכים בחווה שהגיעו מאותו מקור מראים התנהגות שונה - במבנה אחד תופעה משמעותית ובמנה השכן שקט. מאמר שפורסם בירחון מדע העופות העולמי ב-2013 ע"י חוקרים מאוניברסיטת גואלף בקנדה, הציג מספר אפשרויות למקור הבעיה ולדרכי התמודדות איתה.

מגדלי הודים נתקלים מדי פעם בתופעה שבה מסיבה שאינה תמיד ברורה מתחיל ניקור בלהקה. העופות מנקרים קורבן עד לפגיעה משמעותית ולעיתים עד מוות. התופעה גורמת נזקים רבים וקשה לגרום להפסקתה. הניקור מהווה מטרד הן מבחינת התוצאות הכלכליות והמקצועיות בלול והן מבחינת פגיעה ברווחת בעלי החיים. ישנן מספר דרכים בהן משתמשים לולנים על מנת להתמודד עם הבעיה. לדוגמה הוספת גופרת נחושת למי השתייה או הכנסת שקי נסורת ללול כדי לנסות לגרום להודים להפנות את תשומת הלב

ערב ראש השנה תשע"ז
ספטמבר 2016

לקוחות, ספקים, עובדים וחברים נכבדים!!!

לקראת ראש השנה הננו שמחים להציג בפניכם הלקוחות את מידעון "קבוצת תדמיר" מס' 20. המידעון כולל נושאים שונים ומגוונים הקשורים למכלול עסוקינו: תופעת ניקור בתרנגולי הודו, ההשפעת התכולה התזונתית של גרעיני תירס ממקורות שונים על ביצועי פטמים, פריביוטיקה לשיפור בטיחות מזון ותפקוד מערכת החיסון, סקר שביעות רצון לקוחות, עבודה בגובה. עד עתה שנת 2016 לא מסבירה פנים למגדלי הפטם. עקב סיום ההסדר בענף נוצרו לאחרונה עודפי עופות פטם. זהו תהליך שהיה צפוי עקב הבניה המסיבית של לולים חדשים בשנות ההסדר. אם יש לולים ברור שהם לא יעמדו ריקים אלא יהיה נסיון למלא אותם. מספר חודשים לאחר תחילת שנת 2016 צנחו המחירים בשוק החי לכוון 3 ש"ק"ג חי מה שגרם להפסדים כבדים למגדלים עד מצב של אי יכולת לשלם עבור התשומות. גם המגדלים אשר עובדים בהסכמים המבוססים על מחיר מטרה חוו ירידה בתמורה המשולמת להם ע"י המשחטות לכוון 80% ממחיר המטרה מה שמשקף בגידול טוב מאד- איזון ובגידול פחות טוב- הפסד ואי כיסוי העלויות. המחירים הנמוכים גרמו ל"רעידת אדמה" בענף הפטם כתוצאה מכך מגדלים חישבו "מסלול מחדש" - חלקם עצרו לזמן מה וחלקם הקטינו כמויות - מה שהביא לאחרונה לעלית מחירים מחודשת בשוק החי ושיפור מצבם של המגדלים עקב כך. הנסיונות להגיע להסדר בענף עד עתה לא צלחו עקב מחלוקות וניגודי אינטרסים בין האינטגרציות הגדולות. במצב הזה מה שנותר הוא להגיע לאמנה-הסכמה בין כל הגופים בענף הפטם לפחות למשך 3 שנים הקרובות כדלקמן:

- א. הפסקת בניית לולים חדשים.
- ב. גידול של 5 מדגרים בלבד בשנה.
- ג. צפיפות של לא יותר מ-13 עופות למ"ר.

זהו לא פתרון אידאלי ולא סוגר את כל הקצוות אך זהו פתרון שהוא "הרע במיעוטו" במצב שנוצר בענף. בתחום ביצי המאכל והפרגיות הקלות יש עודפי פרגיות עקב ייצור עודף והפסקת רכישות מהרשות הפלשתינאית. כתוצאה מכך חלה ירידה במחירי הפרגיות. בענף ביצי המאכל יש כעת עודפים קלים עם זאת המשווקים נערכים ליבוא לקראת החגים. בתחום מחירי חומרי הגלם והתערובת מינור עד סוף אוגוסט 2016 מחירי התערובת עלו בממוצע בכ- 3.5% בלבד וזאת לאחר 3 שנים של ירידות רצופות לפני כן. מחירי חומר הגלם בשוק העולמי לא יציבים, עולים בתקופות מסוימות ויורדים בתקופות אחרות. נכון לסוף אוגוסט המחירים נוחים לדוגמה: תירס בכ- \$190 לטון, חיטה בכ- \$185 לטון וכוספת סויה בכ- \$450 לטון.

נקווה להמשך שנה מוצלחת.

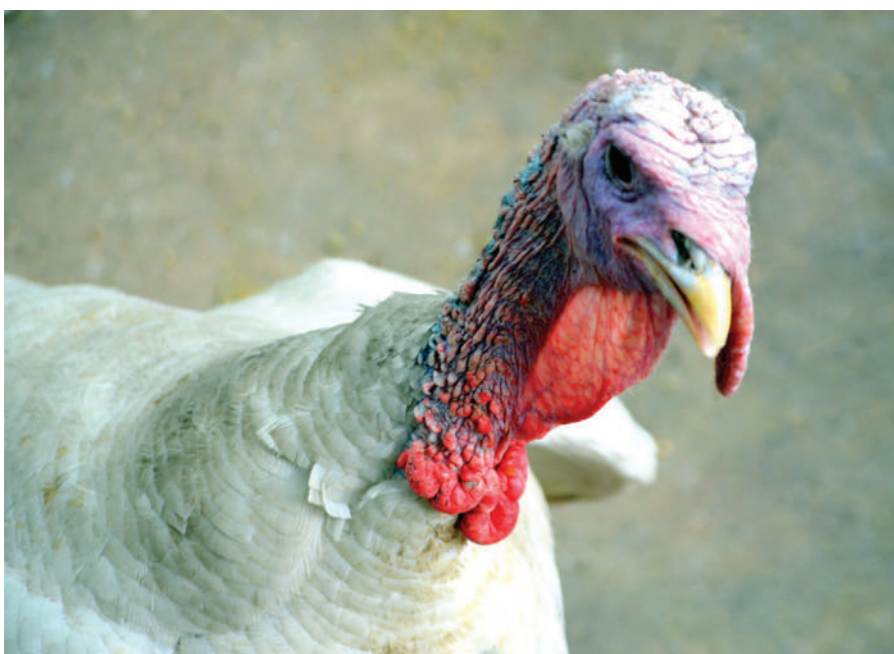

בברכת שנה טובה

רון ארצי
יו"ר

a_ron@tadmir.co.il

הראש. גורם נוסף ולדעתי משמעותי שבאמצעותו מנסים להפחית את התופעה הוא הקטנת עוצמת האור לעוצמה של פחות מ-5 lux (יחידה למדידת עוצמת אור) מתוך כוונה להרגיע את ההודים. משמעות הדבר היא לול חשוך. והחשש הוא לגרימת נזק לעיני העוף עד כדי עיוורון. במדריכי הגידול של המטפחים אין התייחסות לעוצמת אור רצויה. לצורך המחשה תאורת פלורוסנט היא באיזור 400 lux ולאור יום הערכים הם באלפי יחידות lux. במטילות קלות לצורך השוואה הדרישה היא עד 20 lux.

מהנסיין שלנו בפרגיות להטלה,

תופעת הניקור אופיינית לקיץ ואנו משייכים אותה לחום, עוצמת האור ואורך היום. לדעתי העברה מלולי האימון ללולים הפתוחים, בעיקר בקיץ עלולה לעורר את התופעה וכדאי לחשוב על הצללה כדי למנוע עוצמות אור גבוהות.

הרבה עבודות מחקר נעשו בעניין התאורה אך המסקנות אינן חד משמעיות. למרות זאת נראה כי זה אחד הכיוונים המשפיעים.

אלמנטים פיזיים שנוסו הם הכנסת חבילות חציר ללולים, דבר שהוריד את הניקור גם בזכרים וגם בנקבות. פתרון יצירתי אך בלתי ישים היה התאמת חוסמי ראייה (מעין "משקפיים" אטומים) להודים, דבר המונע מהם להתמקד בקורבן הניקור. פתרון זה עלה גם כתחליף לקיטום המקור במטילות מסיבות של צער בעלי חיים. באחד הניסויים הוכנסו כדורי משחק ללולים אך לא הייתה השפעה לעניין, אך כפי שהוזכר קודם קיימות עבודות שבהן נמצאה השפעה לאמצעים מסוג זה. פתרון נוסף שנבחן הוא ניסיון לסלקציה גנטית לקווים פחות תוקפניים אך עד כה ללא הצלחה.

בנושא ההזנה נבחנו מספר אפשרויות. למרקם התערובת נמצאה השפעה על הניקור, קבוצה שקיבלה תערובת לחוצה או בפירורים ניקרה פחות מהקבוצה שקיבלה כופתיות. לדעתי ההבדל נבע מצורך להתעסק יותר באוכל כאשר החלקיקים יותר קטנים, אך לא הייתה התייחסות לתוצאות המקצועיות-משקל, נצילות מזון בניסוי זה. ניסוי אחר הראה שעליה

לא קיימת אחידות דעים בעניין תופעת הניקור. חלק מההתנהגות הטבעית של עופות הוא טיפול הדדי בנוצות אך חלק מהחקורים סוברים שכל תופעה של עקה בלהקה (חום, קור, רעש, שינוי בתוארה ועוד) עשוי להוציא את הלהקה משיווי משקל ולעורר את התופעה.

במקרים מסויימים התופעה מתעוררת סמוך להעברת ההודים ממשק האימון ללולי הגידול וייתכן שהעקה המתלווה להעברה מעוררת את התופעה.

ניקור הראש מאפיין תרנגולי הודו זכרים בטבע כמנגנון לביסוס השליטה בטריטוריה ובמשיכת הנקבות וכן לקביעת ההיררכיה. בטבע זכר נכנע ומתרחק מהטריטוריה, דבר שקשה לו יותר בלול מסחרי. בלהקות מסחריות תופעת הניקור קטנה בהרבה בקרב הנקבות ביחס לזכרים.

מהתנהגות תרנגולי הודו בטבע רואים שההתנהגות התוקפנית של ניקור נלמדת ע"י עופות צעירים מהתנהגות העופות המבוגרים, ולכן אחת ההצעות היא להרחיק את העופות המנקרים מהלהקה ובכך להקטין את התפשטות התופעה בלהקה.

אחת הסברות לתופעה הייתה שלעופות במבנים מסחריים אין מספיק אפשרויות לביצוע התנהגות טבעית ומכך נובעת תוקפנות (כתוצאה מ"שעמום") סברה זו מתאימה לשיטה שבה מכניסים שקיות נסורת לצורך "התעסקות" של הלהקה. ניסיונות במטילות שלהן הוספו עזרים ומשחקים לעומת קבוצות ללא עזרים אלה לא הראו הבדלים בהתנהגות בנושא הניקור, כך שהמסקנה אינה חד משמעית. במקרה של תרנגולי הודו מעריכים שקיים מנגנון גנטי שמכתיב להם צורך לנקר ושמחסור במרעה ובאדמה לנקר בה הוא אחד הגורמים לניקור.

באופן כללי המסקנה היא שהניקור הוא סממן או התפתחות של עקה. נבחנו גורמי עקה שונים - עוצמת אור, משך תאורה, טמפרטורה, צפיפות, גורמים תזונתיים ועוד. בחלק מהניסויים על אותו גורם נמצא כי הייתה לו השפעה ישירה על התופעה ובחלקם לא. המסקנה היא שהתופעה היא רב גורמית ולא תמיד שינוי אחד יעורר אותה.

דרכי התמודדות עם התופעה:

קיטום המקור מתבצע לכלל האפרוחים בכדי להקטין את הנזקים שבניקור. אך קיימת התנגדות להליך זה מסיבות של רווחת בעלי החיים. תהליך נוסף הוא קיטום הדלדל הקדמי, שמהווה מוקד משיכה לניקור

לפי הנתונים שהוצגו הניקור הוא הגורם העיקרי ליציאת עופות מהלהקה ולתמותת הודים בתקופת הגידול במערכות שנמדדו. מין נוסף של עופות המדגים התנהגות כזו הוא התרנגולות המטילות, ולכן הן מהוות חייית מודל לתופעה. למרות שגם בלהקות פרגיות להטלה נראות לעיתים תופעות של ניקור, הפתרונות שיושמו במקרים אלה לא פועלים על תרנגולי הודו ולכן הניחו החוקרים שגורמי הניקור בתרנגולי הודו הם שונים והפתרונות צריכים להיות שונים.

המטרה הראשונה שהציבו לעצמם החוקרים הייתה לבחון את אופי הניקור בלהקות ולאפיין אותו, ובשלב הבא לנסות ולראות האם לסוגי ניקור שונים אפשר לייחס גורמים ספציפיים.

החוקרים הגדירו שלושה סוגים של ניקור: ניקור בראש העוף, ניקור נוצות משמעותי וקניבליזם. הסוג הראשון הוא סוג של תוקפנות שנובע מהפרה של האיזון החברתי, ומהווה הפגנת שליטה מצד חלק מהעופות כלפי קורבנות הניקור שמעמדם החברתי נמוך. הניקור מאפיין בפגיעה בחלק של הראש והצוואר החשוף מנוצות. הסוג השני, ניקור הנוצות מתמקד בעיקר בחלק האחורי- הזנב, בסיס הזנב ונוצות הכנף. הניקור מתלווה לתלישה של נוצות מאיזורים אלה וגרימת נזק משמעותי. ניקור זה לעיתים מתפתח לקניבליזם כאשר נגרמות פציעות מדממות והניקור הופך לפגיעה ברקמות.

ההשפעה של התכולה התזונתית של גרעיני תירס ממקורות שונים על ביצועי פטמים

מוגש ע"י: פתיחי ישראל, מנהל מחלקת תזונה

משנה לשנה. רמת האנרגיה המקובלת בתירס היא 3360 קק"ל/ק"ג. יכולים להתקבל הבדלים של 400 קק"ל ברמת האנרגיה כתוצאה מהגורמים שנמנו לעיל.

פותרו שיטות לאבחון מהיר של התכולה התזונתית של חומרי גלם שונים שעוזרות לנו להגיב בזמן אמת לשנויים בתכולה של חומרי הגלם המגיעים למכוני התערובת. שיטת הבדיקה ב-NIR (Nir Infra Red) היא אחת מהן, מדובר במכשיר שבסריקה אופטית של דוגמא יודע לזהות מספר תכולות של חומר גלם תוך זמן קצר, בהמשך מאומתים הנתונים באמצעות בדיקות כימיות. אחד הערכים שניתן למדוד בבדיקה מסוג זה הוא רמת האנרגיה המטבולית בחומר גלם עם הגעה למכון.

בכתב העת האמריקאי (the journal of applied poultry reseaech) מ-2016 פורסם מחקר שנעשה באוניברסיטה של טקסס ע"י R. E. Latham וחבריו. המחקר נעשה בשיתוף עם חברת AB VISTA שהיא יצרנית אנזימים לבעלי חיים. המטרה של המחקר הייתה לבחון את הערכים התזונתיים של תירס מ-3 מקורות שונים. נבדק הערך התזונתי של כל מקור בשיטת NIR וניתן ערך תזונתי מתאים לכל מקור (סימון - ערך מותאם). 3 מקורות התירס נבחרו מתוך 5 מקורות כך שהתקבלה שונות בערך האנרגיה המטבולית שלהם. התיחסות נוספת למקורות התירס הייתה ע"י מתן ערך תזונתי אחיד לשלושת המקורות של התירס לפי NRC 1994, מועצת המחקר הלאומית האמריקאית, שפרסמה טבלה ובה תכולת תזונתיות של חומרי גלם שונים. (הסימון - לא מותאם). כמו כן לכל גרעין הוסף אנזים אקונאז (לשיפור זמינות הפחמימות) של חברת א.ב. ויסטה. ז"א בניסוי היו 3 גורמים, מקור התירס, אופן התיחסות לתכולות

התזונתיות ותוספת אנזימים. ס"הכ 12 טיפולים ולכל טיפול 10 חזרות. בכל חזרה היו 20 אפרוחים מקו קוב 500. בכל הניסוי היו 2400 פטמים. להלן פירוט הטיפולים.

טבלה 1. פירוט הטיפולים ותיאורם

מספר טיפול	מקור הגרעין	אנזים	התאמת תכולה של התירס
1	א	אקונאז	מותאמת
2	א	-	מותאמת
3	א	אקונאז	כמו ב-NRC
4	א	-	כמו ב-NRC
5	ב	אקונאז	מותאמת
6	ב	-	מותאמת
7	ב	אקונאז	כמו ב-NRC
8	ב	-	כמו ב-NRC
9	ג	אקונאז	מותאמת
10	ג	-	מותאמת
11	ג	אקונאז	כמו ב-NRC
12	ג	-	כמו ב-NRC

התכולה התזונתית של התירס מתוארת בטבלה 2. התקבלו הבדלים בין מקורות התירס באחוז הלחות, העמילן והאנרגיה המטבולית. במשך הניסוי הוגשו 3 תערובות, סטרטר - 0-18 ימים, אפרוחים - 19-33 ימים ופיטום - 34-42 ימים. כל התערובות היו מכופתות. הרכב חומרי הגלם של תערובות האפרוחים מתואר בטבלה 3. ההבדל הבולט בהרכב חומרי הגלם בין מקורות התירס הוא אחוז השמן.

תוצאות הניסוי: משקלי הגוף, צריכת המזון ונצילות המזון מתוארים בטבלה 4. הפטמים שאכלו תערובת עם תירס ממקור א היו עם משקל הגוף הגבוה ביותר (60+ גרם) ונצילות המזון הטובה ביותר בהשוואה למשקל ולנצילות של הפטמים במקור תירב ב. ו-ג.

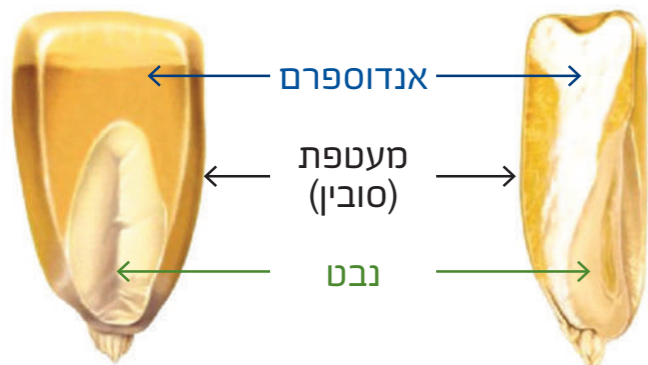
טבלה 2. תוצאות הבדיקה (ב-%) של התירס מהמקורות השונים

מקור	לחות	חלבון	שומן	תאית	עמילן	אנרגיה מטבולית
א	12.4	8.0	3.7	2.6	76.9	3323
ב	14.4	8.1	3.8	2.7	78.0	3237
ג	16.3	7.7	3.8	2.6	76.9	3218

טבלה 3. הרכב חומרי הגלם (ב-%) של תערובות האפרוחים

חומר גלם \ טיפול	לא מותאם*	מקור **א	מקור **ב	מקור **ג
תירס	63.47	61.96	60.82	59.92
כוספת סויה	29.62	30.67	30.72	31.36
שמן מעורב	2.94	3.45	4.52	4.82
מונו קלציום פוספט	1.31	1.30	1.30	1.30
סידנית	1.36	1.36	1.39	1.36
מלח	0.37	0.40	0.40	0.42
סודיום ביקרבונט	0.13	0.08	0.09	0.06
מתיונין	0.24	0.24	0.24	0.24
ליזין - HCL	0.21	0.18	0.18	0.17
תכולה תזונתית של התערובות				
אנרגיה מטבולית	3110	3110	3110	3110
חלבון	20.1	20.1	20.1	20.1
שומן	5.6	6.1	7.1	7.4
ליזין נעכל	1.20	1.2	1.20	1.20
מתיונין נעכל + ציסטין נעכל	0.88	0.88	0.88	0.88

* ערכים תזונתיים לפי NRC 1994.
** ערך תזונתי מדוד של כל מקור לפי תוצאות הבדיקה.

התאמה של הערכים התזונתיים של התירס לפי הבדיקה הכימית או בדיקת אנרגיה ב-NIR העלתה באופן מובהק את משקל הגוף של הפטמים ב-86 גרם ושרפה את נצילות המזון ב-0.03. הוספת אנזים אקונאז לתערובת לא השפיעה על ביצועי הפטמים.

פריביוטיקה לשיפור בטיחות מזון ותפקוד מערכת החיסון

ד"ר פיטר ג'ונסטון ודונלד ר' מקנטייר - Ph.D - יועץ וטרינרי בתחום העופות בדרום אפריקה מתוך מגאזין משק העופות, יולי 2016

(6.69% לעומת 32.41% בהתאמה). הפחתה משמעותית ($P < 0.00001$) נצפתה גם עבור כמות הסלמונלה אצל עופות שאכלו SCFP לעומת הביקורת (25.56 לעומת 255.91 CFU/G בהתאמה).

נבדקה אלימות הסלמונלה והרגישות לאנטיביוטיקות, CEFTIOFUR ו-ENROFLOXACIN. אלימות הסלמונלה נמדדה על ידי חדירת תאי סלמונלה לתרבית תאים אנושית. אלימות הוקטנה משמעותית ($P = 0.0002$) בתבדידים של עופות שקיבלו SCFP לעומת הביקורת (0.16% לעומת 1.18% בהתאמה), ירידה של פי 7 באלימות.

העמידות לאנטיביוטיקה קטנה משמעותית ($P: 0.038$) לפי בדיקת תבדידים של סלמונלה לעופות שקיבלו SCFP לעומת הביקורת (1.53% לעומת 8.17%, בהתאמה). תוספת של SCFP הביאה לירידה משמעותית בשכיחות וכמות הסלמונלה.

נתונים אלו מראים כי התוספת של SCFP לדיאטה המסייעת להקטנה משמעותית של הסלמונלה במהלך גידול הפטם.

"ישנו עיקרון, אשר נחקר בין היתר על ידי וגם הקולגות שלי באוניברסיטת ג'ורג'יה, בארצות הברית, על פיו למערכת העיכול של העוף תפקיד מרכזי חשוב במניעת מחלות. מעי העוף נחלק לשניים: המעי דק והמעי הגס ולכל אחד מהם אוכלוסיית חיידקים, המצויים באופן טבעי: רובם הם חיידקים טובים ומיעוטם חיידקים מזיקים לבריאות העוף. מצאנו, כי טכנולוגיית התסיסה יכולה לסייע לעוף לשמר את החיידקים הטובים, לחזק את אוכלוסייתם ובכך לשפר את יכולתו להגיב לאתגרים פתוגניים כגון סלמונלה, קמפילובקטר ווירוסים שונים"

סלמונלוזיס היא מחלה בעלת חשיבות גדולה, הנגרמת מהרעלת מזון על ידי חיידק הסלמונלה. במהלך תקופת הגידול מגיל בקיעה ועד גיל שיווד, סלמונלה עלולה להתיישב בבטן העופות. למרות שניתן להפחית את הסלמונלה על ידי תפעול נכון במשחטה.

יותר ויותר מקובל היום לפעול לצמצום הסלמונלה כבר במהלך הגידול ובכך למנוע את התפתחות הסלמונלה בעופות המגיעים למשחטה. לפיכך, נעשו מחקרים שנתנו את השפעת תוצר פרמנטציה של שמרים מסוג SCFP על הפחתת פתוגנים שמקורם במזון כגון סלמונלה וקמפילובקטר.

שמרי ה-SCFP נמצאים בשימוש בולטים מסחריים של פטם, מטילות, רבייה והודים בצפון אמריקה ומשמשים לשיפור בטיחות המזון. השימוש ב-SCFP נבדק במעל ל-100 תצפיות ומחקרים חיצוניים מבוקרים בעולם. מטה-אנליזות של המחקרים הנ"ל הראו באופן עקבי הורדת שכיחות (>60% הפחתה) וכמות (<90%) פתוגניים של סלמונלה וקמפילובקטר, אצל עופות שניזונו מהשמר במהלך תקופת הגידול.

דגימה נרחבת של משחטות פטם בארה"ב, מוכיחה שהאכלה ב-SCF הקטינה באופן משמעותי ($P < 0.00001$) את שכיחות הסלמונלה ביחס לביקורת

טבלה 4. השפעה של התאמת הערך התזונתי של התירס בתכנון המנה לפי בדיקות המעבדה, והוספת אנזימים לפחמימות על משקל הגוף (בגרם) ונצילות המזון של פטמים

צריכת מזון 42	נצילות מזון 42	משקל גוף			מקור תירס
		42	33	18	
4641	1.61 ב	2986 א	2058 א	636 א*	א
4649	1.62 אב	2929 ב	2024 אב	629 אב	ב
4679	1.63 א	2924 ב	2011 ב	617 ב	ג
0.31	0.001	0.001	0.001	0.001	ערך מובהקות <P
4654	1.63 א	2903 ב	1996 ב	613 ב	התאמת תירס NRC ללא התאמה
4658	1.60 ב	2989 א	2066 א	642 א	התאמה לבדיקות
0.75	0.001	0.001	0.001	0.001	ערך מובהקות <P
4633	1.62	2935	2023	621 ב	הוספת אקונאז
4679	1.62	2958	2038	634 א	ללא אקונאז
0.045	0.94	0.064	0.079	0.001	ערך מובהקות <P

מסקנות החוקרים מתוצאות הניסוי
התכולה התזונתית של התירס יכולה להשתנות כתוצאה מהגורמים שצוינו למעלה. השנויים האלה עלולים לפגוע בביצועי הפטמים. ערך האנרגיה המטבולית שמצוין בטבלאות NRC מהווה אינדיקציה בלבד ויש לעדכן אותו בהתאם לבדיקות של המשלוחים השונים. מערכות ה-NIR יכולות לעזור בקביעת הערכים האמיתיים של האנרגיה המטבולית בזמן הקצר ביותר. ■

הטעם של הטבע

חדש!
טבעוף טרי גדל ללא אנטיביוטיקה 100% תזונה צמחית. ניתן להשיג בלעדית ברשת שופרסל.

משק ארצי
עוף בטעם של פעם

אנחנו במשק ארצי גאים לספק לכם את העוף הטבעי, הטרי והאיכותי ביותר. העופות שלנו ניזונים בתזונה צמחית בלבד, ללא אנטיביוטיקה, ללא הורמונים וללא תוספת זרזי גדילה כימיים.

על איכות לא מתפשרים ואת זה תוכלו להרגיש כבר מהטעימה הראשונה.

משק ארצי - עוף טבעי, איכותי, בטעם של פעם.

להשיג ביינות ביתן, אושר עד, טיב טעם, עדן טבעמרקט, טטופמרקט וחנויות נבחרות.

כל תהליך הגידול ההזנה והייצור מתבצע אצלנו בקבוצת תדמיר

גידי ירקון
ממונה בטיחות

עבודה בגובה

שלום לכולם

מידי שנה אנו עדים בארץ לתאונות עבודה קשות הנגרמות מנפילה מגובה ממבנים/בממוצע שנתי כ- 30 עובדים נהרגים.

בשנה זו נהרגו עד כה כ-28 איש מנפילה בענף הבניה והשיפוצים.

גם אצלנו עובדי החברה ועובדי הקבלן עובדים בסיכון לנפילה בנושאים: ניקוי סילו, עבודה בקומות מאחורי מעקה, עבודה על גגות המבנה, עבודה ע"ג משאיות תפזורת כאן ואצל הלקוחות.

בעקבות תאונות העבודה הרבות אושרה ע"י שר העבודה/הכלכלה, תקנה למניעת נפילה מגובה מ- 2 מטר ומעלה בשנת 2008, אשר מתייחסת לכל סוגי העבודה בגובה, האמצעים הנדרשים למניעה ובלימת הנפילה ולהכשרה הנדרשת מהעובדים והמדריכים, כל האמור במטרה לחיות עם הסיכון על מנת לבצע את המטלות הנדרשות בעבודה ולשלוט בסיכונים.

כל סיכון ובפרט סיכון מהותי זה מחייב את המעביד והעובד להערכות מתאימה משלב חוזה עם הקבלן, נוהל עבודה ולוודא שעובדינו וקבלנינו עובדים כנדרש למניעת התאונה.

הסמכות המקצועית אשר ממליצה על השיטה לעבודה בגובה למטלה הנדרשת הינו המדריך המקצועי שהסמיך את העובדים לעבודה בגובה או מדריך לעבודה בגובה אחר.

יש לקבל ממנו בכתב את המלצתו לעבודה בגובה כולל האמצעים הנדרשים לכך.

לסיכום:

מניעת נפילה מגובה צריכה להיות בראש דאגותינו, נאחל לעצמנו עבודה בטוחה ושנה טובה.

בברכת שנה טובה ובטוחה

גידי ירקון
ממונה בטיחות

ז'ק פרלמן
מנהל הבטחת איכות

סקר שביעות רצון לקוחות

שביעות רצון לקוחות:

בחודש ספטמבר יופצו טפסי סקר שביעות רצון הלקוחות לשנת 2016. טפסי סקר שביעות הרצון ללקוחות "קבוצת תדמיר ניהול והפעלה" לשנת 2016 כמו בכל סקר שאנו עורכים גם השנה יכלול שאלון משוב, מעטפה מבוילת שממוענת למכון תדמיר בו יש להחזיר את השאלון הממולא. היעד המשוקלל שהצבנו השנה הנו 95.5%. התוצאות יפורסמו במידעון שיצא לאור לקראת חג הפסח תשע"ז.

טיפול בתלונות לקוחות:

כמו תמיד בראש סדר העדיפויות של "תדמיר" נמצא לקוח מרוצה, כל המאמצים מושקעים על ידי כל בעלי התפקידים לצמצם ולמנועה ככל האפשר את התקלות ולתת מענה מידי לתלונות. קבלת התלונה, המעקב וסגירת התלונה לשביעות רצון הלקוחות נעשית בתוכנת המחשב עלמנת שהמעקב יהיה יעיל.

הדרכת עובדים, נהלי עבודה ומבדקים:

הדרכת עובדים מתבצע באופן סדיר ותדיר כדי להכשיר את העובדים החדשים ולעדכן את העובדים הקיימים בשינויים הנעשים בנהלים ובשיטות העבודה. ההדרכה מתבצעת אישית על ידי המנהל האחראי לפני כניסת העובד לתפקיד ועדכון הנהלים לעובדים הקיימים. בעקבות כל ההדרכות והמבדקים השוטפים שאנו עורכים לעובדים, מגלים את נקודות הכשל ומבצעים פעילויות מתקנות. הפעילויות האלה נבדקים במבדק חיצוני שנתי.

שדרוג תקן האיזו:

השנה אנחנו מתחילים לטפל להתאמת נהלי העבודה במפעל לדרישות המעודכנות של תקן האיזו גרסת 2015.

בברכת חג שמח
ושנה טובה

ז'ק פרלמן -
מנהל הבטחת איכות

קבוצת תדמיר

ניהול והפעלה (2006) בע"מ

א. התעשייה הר טוב ת.ד. 253 בית שמש, טל. 02-9914811, פקס. 02-9916838
טל. להזמנות: 1-800-212-200 • www.tadmir.co.il